

Національна академія правових наук України
Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА ЮРИДИЧНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

У двадцяти томах

Том 18

КРИМІНОЛОГІЯ.
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Харків
«Право»
2019

УДК 343.9+343.8
В27

Редакційна колегія 18-го тому:

В. І. Шакун (голова),
В. І. Тимошенко (заступник голови),
Є. Ю. Бараш, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов,
В. В. Голіна, Б. М. Головкін,
О. Г. Кулик, І. С. Яковець

В27 **Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. — Харків : Право, 2016 —**

ISBN 978-966-937-048-8

Т. 18 : Кримінологія. Кримінально-виконавче право / редкол.: В.І. Шакун (голова), В.І. Тимошенко (заст. голови) та ін.; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права імені В.М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. — 2019. — 544 с. : іл.

ISBN 978-966-937-831-6

Видання є систематизованим зводом знань про стан і досягнення сучасних наук кримінології і кримінально-виконавчого права та їх термінологічний апарат, про проблеми попередження злочинності та специфіку галузі кримінально-виконавчого права. Наводяться відомості про вітчизняні й зарубіжні науково-дослідні установи, інші інституції, наукові товариства та журнали кримінологічного і пенітенціарного спрямування, про Конгреси ООН, присвячені проблемам попередження злочинності, кримінального правосуддя і поводження з правопорушниками. Подається інформація про відомих вчених, що зробили суттєвий внесок у розвиток наук кримінології та кримінально-виконавчого права.

Для науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, ад'юнктів, студентів і курсантів закладів вищої освіти, співробітників органів кримінальної юстиції, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінології та кримінально-виконавчого права.

УДК 343.9+343.8

ISBN 978-966-937-831-6 (т. 18)
ISBN 978-966-937-048-8

© Національна академія правових наук України, 2019
© Інститут держави і права імені В. М. Корецького
НАН України, 2019
© Національний юридичний університет імені Яро-
слава Мудрого, 2019
© Видавництво «Право», 2019

кримінології забезпечує функціонування Кримінологічної інформаційної служби (FID Kriminologie), яка фінансується Німецькою дослідницькою фундацією (DFG) та федеральною владою землі Баден-Вюртемберг. Пропозицією «Німецької інформаційної служби» 2014 стало забезпечення національної підтримки літератури в сфері кримінології.

І. к. Т. у. співпрацює з низкою урядових і неурядових організацій, профільними науковими центрами Німеччини та зарубіжних країн. Так, успішним прикладом співпраці з університетською бібліотекою Тюбінгена є діяльність Кримінологічної інформаційної служби. Крім того, результатом такої співпраці є «Тюбінгенські нариси та матеріал для кримінології» (TÜKRIM). Інститут співпрацює з «Дослідницькою групою проблем кримінології та кримінальної політики».

Lim.: Eberhard Karls Universität Tübingen. Institute of Criminology. Faculty of Law : <https://www.jura.uni-tuebingen.de/einrichtungen/ifk/wir-ueber-uns/ifk-broschuere/ifk-broschuere-e; Fachinformationssdienst Kriminologie>. URL: <https://www.jura.uni-tuebingen.de/einrichtungen/ifk/fidkrim/flyer; IFK-Broschüre>. URL: <https://www.jura.uni-tuebingen.de/einrichtungen/ifk/wir-ueber-uns/ifk-broschuere/ifk-broschuere-de; Institut für Kriminologie>. URL: <https://www.jura.uni-tuebingen.de/einrichtungen/ifk; Kinzig Jörg. 50 Jahre Institut für Kriminologie. Außensicht – Innensicht – Aussicht>. URL: <https://publikationen.uni-tuebingen.de/xmlui/bitstream/handle/10900/53569/Band%2030.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

С. І. Нежурбіда.

ІНФОРМАЦІЯ КРИМІНОЛОГІЧНА – сукупність відомостей про злочинність, чинники, які її детермінують, особистість злочинця, діяльність законодавчих органів, урядових та неурядових організацій, органів кримінальної юстиції щодо її попередження і протидії.

І. к. має бути повною та всебічною, точною, достовірною, оптимальною, своєчасною та доступною.

Джерелами І. к. є: 1) статистична звітність про злочинність та результати боротьби з нею; 2) результати наукових кримінологічних досліджень.

Розрізняють такі види І. к.

За правовим значенням інформація поділяється на офіційну і неофіційну.

Офіційною є така інформація, яка надається державними органами, громадськими організаціями і оформлена за встановленими правилами. Вона, у свою чергу, поділяється на: нормативно-правову (закони, кодекси, постанови, накази, розпорядження тощо); звітну (офіційна державна та відомча звітність); процесуальну (кримінальні провадження, вирoki та ухвали судових органів); оперативно-службову (справи оперативних перевірок, документи ОРД); довідкову (картотеки, аналітичні довідки тощо); методичну (огляди, методичні рекомендації); організаційно-службову (перспективні та поточні плани, типові плани проведення операцій, схеми розташування сил та засобів тощо).

Неофіційною є інформація, яка надходить від окремих осіб і містить суб'єктивні погляди на кримінологічно значимі питання.

За змістом І. к. поділяється на статистичну, оперативну та допоміжного характеру.

Статистична інформація – це матеріали офіційної державної статистики про стан злочинності, боротьби з нею і результати роботи правоохоронних органів. У встановлені терміни і за єдиною програмою вона направляється до вищих органів державної виконавчої влади для використання та застосування.

До оперативної інформації належать відомості про поточний стан криміногенної обстановки і заходи, що застосовуються для її нормалізації (щодобові оперативні зведення про вчинені злочини та інші правопорушення, цільові повідомлення до вищестоящих відомств про вчинення особливо тяжких злочинів, відомості про стан правопорядку, які направляються до державних установ).

Під інформацією допоміжного характеру розуміються відомості про соціально-економічну характеристику об'єкта кримінологічного вивчення (регіон, галузь народного господарства), які впливають на злочинність.

І. к. є основою для планування та реалізації заходів щодо попередження злочинності.

Літ.: Лунеев В. В. Преступность XX века. Мировые, региональные и российские тенденции. Мировой криминологический анализ. М., 1997; Поклад В. І. Методологія та методика вивчення латентної злочинності. Луганськ, 2007.

М. І. Фіалка.

ІРВІН Джон (Irwin John; 21 трав. 1929, Лос-Анджелес, США – 3 січ. 2010, Сан-Франциско, там же) – американський соціолог та кримінолог, відомий експерт з американської тюремної системи.

І. – колишній в'язень. Під час перебування у в'язниці продовжував навчання в Каліфорнійському університеті у Лос-Анджелесі, отримав ступінь бакалавра,

Дж. Ірвін

а в 1968 – ступінь доктора з соціології у Каліфорнійському університеті (Берклі). У наукових працях І. панівною є думка про те, що особи, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, не відрізняються від інших людей. Такого висновку І. дійшов, спираючись на власний досвід, якого він набув під час відбування покарання.

Після звільнення з в'язниці відразу організував рух за реформи (Project Rebound) у Державному університеті Сан-Франциско та запровадив програму, яка допомагала звільненим із в'язниць вступати до коледжів. Протягом тривалого часу багато студентів – учасників цієї програми отримали ступені бакалавра, магістра, доктора у різних галузях. У 1971 заснував Союз в'язнів (Prisoners Union), члени якого відстоювали свої громадянські права та тісно співпрацювали з каліфорнійськими законодавчими органами над розробленням акта щодо єдиної процедури винесення вироків (Uniform Sentencing Act), який було прийнято в 1976. Активно працював над Проектом з винесення вироку (the Sentencing Project).

Під час щорічної конференції Американського товариства кримінології

Ефективність попередження злочинності

(П. Т. Фріс) 173

Є

Європейське товариство кримінології

(О. Ю. Шостко) 138

«Європейський журнал кримінології»

(«European Journal of Criminology»)

(Ю. Б. Курилюк) 139

Єдина конвенція про наркотичні засоби,

1961 (О. М. Стрільців) 140

Ж

Жалінський Альфред Ернестович

(В. В. Голіна) 143

Жаргон кримінальний (П. Л. Фріс) 144

«Журнал кримінального права

та кримінології» (англ. «Journal
of Criminal Law and Criminology»)

(О. В. Процюк) 145

З

Зак Фріс (В. І. Тимошенко) 146

Закалюк Анатолій Петрович

(В. І. Желунтій) 148

Законні інтереси засуджених

(О. В. Лисодед) 149

Запобігання злочинам у сфері економіки

(В. М. Попович) 151

Запобігання злочинності (В. В. Голіна) 153

Зелінський Анатолій Феофанович

(В. І. Желунтій) 156

Злочинність (В. І. Шахун) 158

Злочинність білокомірцева

(І. О. Кисельов) 160

Злочинність в урбанізованому середовищі

(В. І. Шахун) 162

Злочинність екологічна

(М. Ю. Шуп'яна) 164

Злочинність корупційна

(С. С. Мірошниченко) 166

Злочинність латентна (В. І. Маркін) 169

Злочинність мігрантів (Ю. Б. Курилюк) 171

Злочинність молодіжна

(П. Т. Фріс) 173

Злочинність неповнолітніх

(О. М. Гумін) 175

Злочинність пенітенціарна

(О. М. Джуґа) 177

Злочинність проти живої природи

(М. Ю. Шуп'яна) 178

Злочинність професійна

(О. І. Денькович) 179

Злочинність у сфері економіки

(В. М. Попович) 181

І

Індивідуальна профілактика злочинів

(В. І. Тимошенко) 184

Індивідуально-профілактична робота

із засудженими (П. М. Ісаков) 185

Інститут кримінально-виконавчої служби

(Є. Ю. Бараш, А. О. Волковая) 186

Інститут кримінології та соціальної

профілактики (Institut pro kriminologii
a sociální prevenci (IKSP))

(О. В. Новіков) 188

Інститут кримінології Тюбінгенського

університету (Institut für Kriminologie,
Universität Tübingen)

(С. І. Нежурбіда) 189

Інформація кримінологічна

(М. І. Фіалка) 190

Ірвін Джон (В. І. Шахун) 191

Іспитовий строк при звільненні

від відбування покарання

з випробуванням

(В. І. Тимошенко) 193

К

Кальман Олександр Григорович

(О. З. Гладун) 194

Камкординг (О. С. Тарасенко) 195

Кан Уеда (Санжюн Кім [Sangyun Kim],

Анастасія Монне Лукаш,

В. Ф. Оболенцев) 196